

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind protecția consumatorilor contra riscului valutar în contractele de credit

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art. 1. Prezenta lege se aplică raporturilor juridice dintre consumatori și creditorii financiari, stabilind regulile de protecție a consumatorilor contra riscului valutar în contractele de credit, în scopul prezervării echilibrului contractual și al asigurării integrității pieței financiar-bancare interne.

Art. 2. În sensul prezentei legi, prin termenii și expresiile de mai jos se înțelege:

- a) *consumator* este o persoană fizică sau un grup de persoane fizice care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri în afara activității sale comerciale; calitatea de consumator care acționează în scopuri personale sau familiale se prezumă și se analizează în raport de contractul care intra sub incidența prezentei legi, și nu de întreaga activitate a debitorului;
- b) *creditor financiar* este o instituție de credit autorizată de BNR, o instituție financiară ne-bancară sau un colector de creanțe autorizat conform legii;
- c) *colector de creanțe* este o persoană fizică sau juridică care desfașoară, în baza unei autorizații prealabile administrative, activități de recuperare a creanțelor, prin intermediul unui mandat dat de creditorul financiar sau în urma achiziționării creanțelor de la creditorul financiar;
- (d) *credit în valută* este un contract de credit sau un împrumut exprimat în altă monedă decât moneda națională în care consumatorul își încasează principalele venituri;
- (e) *șocul valutar* este orice variație a cursului de schimb al monedei de plată sau de indexare a contractului față de moneda națională, variație care atinge sau care depășește plafonul maxim stabilit de BNR prin regulamente sau norme.

Art. 3. În cazul imposibilității consumatorilor de a suporta volumul ridicat de plăți aferent creditului în valută, antrenat de clauzele care trec riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului, sunt interzise denunțarea unilaterală și/sau executarea silită a contractului de către creditorul financiar pe o perioadă de 90 de zile calendaristice, calculate de la data notificării imposibilității executării, efectuată de debitor în orice formă scrisă.

(1) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul în care contractele de credit în valută au fost externalizate de către instituția de credit sau de către instituția financiară ne-bancară către un terț.

Art. 4. (1) În vederea echilibrării și a menținerii utilității sociale a contractului, creditorii financiari sunt obligați să efectueze, la cererea consumatorilor, conversia monedei de plată a contractului în lei sau în altă monedă în care consumatorii își obțin majoritatea veniturilor.

(2) Conversia poartă asupra monedei de plată sau de indexare a contractului și se realizează prin act adițional la contractul de credit.

(3) Conversia se face la cursul de schimb din data încheierii sau a perfectării contractului, plus o variație maximă de 20% față de acest curs inițial.

Art. 5. Clauzele relative la costul total al creditului sunt fixate, la cererea consumatorului, prin raportare la data încheierii sau a perfectării contractului ori, după caz, prin raportare la costurile creditului aplicate de instituția de credit la data efectuării conversiei. În caz de dubiu în privința nivelului acestor costuri, se aplică soluția cea mai favorabilă consumatorului.

Art. 6. În caz de refuz explicit al cererii de revizuire amiabilă a contractului sau în caz de întârziere cu mai mult de 45 de zile a răspunsului la o astfel de cerere, consumatorul va putea solicita instanței competente adaptarea judiciară a contractului. Dispozițiile art. 200 din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile cererii de adaptare judiciară a contractului.

Art. 7. De la data cererii de conversie și până la data actului adițional la contract sau a hotărârii judecătorești definitive pronunțată în soluționarea cererii de adaptare judiciară a contractului, efectele acestuia se suspendă, curgerea dobânzilor, a penalităților și a celorlalte accesorii ale creditului fiind întreruptă. În cazul în care instanța respinge cererea de adaptare judiciară contractului, creditorul financiar va putea pretinde dobânzi, comisioane, penalități și alte accesorii ale creanței numai dacă reclamantul a formulat cererea cu rea-credință.

Art. 8. Din inițiativa creditorului, în vederea echilibrării contractului și a preservării utilității sale sociale, se pot adopta și alte soluții, prin acordul părților, constând în reducerea sau ștergerea parțială a creanței, reeșalonarea acesteia sau refinanțare.

Art. 9. Dispozițiile art. 3-8 se aplică și în cazul în care creditul în valută a fost externalizat de către instituția de credit sau de către instituția financiară non-bancară.

Art. 10. Dispozițiile art. 3-8 nu împiedică aplicarea dispozițiilor Legii nr.193/2000 privind clauzele abuzive în contractele încheiate între profesioniști și consumatorii și nici aplicarea Legii nr.3263/2007 privind practicile comerciale incorecte.

Art. 11. Dispozițiile din dreptul comun referitoare la nulitate sau la alte cauze de înlăturare, totală sau parțială, a efectelor contractului, se aplică numai dacă sunt mai favorabile consumatorilor. În caz de nulitate totală a contractului, repunerea în situația anterioară privește doar capitalul, nu și dobânzile, comisioanele, penalitățile și celelalte costuri ale contractului.

Art. 12. În condițiile Legii nr.193/2000 privind clauzele abuzive în contractele comercianților cu consumatorii, clauzele contractuale care trec riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului, și care au caracter abuziv, sunt lipsite de efect în ce-i privește pe consumatori.

Art. 13. (1) Camuflarea trecerii riscului valutar asupra consumatorului, prin clauze contractuale ambigui, opace sau insidioase ori prin utilizarea de reclame mincinoase, constituie practici incorecte ale creditorilor financiari și se sancționează conform Legii nr.363/2007 privind practicile incorecte ale comercianților.

(2) Constituie contravenție și se sancționează conform Legii nr.12/1990 privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite fapta creditorului financiar de a insera în contracte și de a utiliza clauze care trec integral riscul valutar, expres sau implicit, asupra consumatorului.

(3) Constatarea și sancționarea contravenției de la alin. (2) sunt în competența Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.

Art. 14. În sensul prezentei legi, are calitatea de consumator și codebitorul, precum și fideiusorul care nu are calitatea de asociat, acționar semnificativ, administrator, director sau membru al organelor de conducere la debitorul principal – persoană juridică. Sunt asimilați fideiusorului și girantul și avalistul unei cambii sau al unui bilet la ordin care garantează prin semnatura pe cambie sau pe biletul la ordin o creanță care intră sub incidența prezentei legi.

Art. 15. Prezenta lege este aplicabilă și contractelor în derulare, în scopul echilibrării prestațiilor și al reducerii riscurilor generate de astfel de contracte.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art.75 și art.76 din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Ion-Marcel CIOLACU

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Teodor MELEȘCANU